01

L'alegria de ser cristià

A la llum de les exhortacions apostòliques *Evangelii gaudium* i *Gaudete et exsultate*

Sergi Gordo Rodríguez
Bisbe Auxiliar de Barcelona

Anima Sedis

Consell Editorial
Excel·lentíssim Capítol de la Catedral de Barcelona

Disseny gràfic i maquetació
DISCREPANTIA
GC Gasulla Comunicació SL

© de l'edició: Catedral de Barcelona
Pla de la Seu, s/n
08002, Barcelona

© del text: el seu autor

© de les imatges:
Catedral de Barcelona, fotògraf: Guillem F. Gel

Febrer 2020
ISBN 978-84-09-18886-4
DL B 5730-2020

www.catedralbcn.org
publicacions@catedralbcn.org

L'alegria de ser cristià

A la llum de les exhortacions apostòliques *Evangelii gaudium* i *Gaudete et exsultate*

† Sergi Gordo Rodríguez
Bisbe Auxiliar de Barcelona

CICLE DE CONFERÈNCIES QUARESMALS
A LA CATEDRAL DE BARCELONA

Pròleg

El Capítol de canonges de la Seu es complau a presentar aquesta nova colecció **Anima Sedis**, amb l'edició del cicle de conferències quaresmals que Mons. Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona, va donar l'any passat a la Catedral de Barcelona.

El propòsit d'aquesta col·lecció és el d'oferir textos que ajudin els fidels en el conreu de la vida espiritual. Els israelites ja sabien que «*l'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu*» (Dt 8,3). I Jesús ens ho va recordar quan va ser temptat pel diable al desert (cf. Mt 4,4). Per això, la lectura de la Bíblia i d'obres d'espiritualitat cristiana és un tret característic de la vida espiritual dels cristians.

Em plau transcriure l'elogi que fa sant Benet de la força santificadora que té la lectura espiritual: «Perquè, ¿quina pàgina o quina paraula d'autoritat divina de l'Antic i del Nou Testament no és una norma rectíssima per a la vida humana? O bé, ¿quin llibre dels sants Pares catòlics no ens fa sentir insistentment com hem de córrer per arribar de dret al nostre Creador? I, encara, les *Col·lacions* dels Pares i les *Institucions* i les seves *Vides*, i la Regla del nostre pare sant Basili, ¿què són sinó instruments de virtut per a monjos de vida santa i obedients? Encara que, per a nosaltres, peresosos, que vivim malament, i negligents, són motiu de vergonya i confusió» (Regla, 73, 3-7). Efectivament, els escrits espirituals ens estimulen a sortir de la mediocritat i encenen en nosaltres el desig de respondre a la crida del Senyor a viure en la seva amistat i a cuidar la fraternitat.

Desitgem, doncs, que la lectura dels textos que aniran apareixent en aquesta col·lecció **Anima Sedis** ajudi els lectors a aprofundir en la vida de fe i a crèixer en l'amor al Senyor i als germans.

Agraïm de cor al bisbe Sergi, ensems membre del Capítol Catedral, que hagi acceptat encetar aquesta col·lecció amb la publicació d'aquestes conferències, que ens animen a descobrir i viure l'alegria de ser cristians, tot seguint el que el Papa Francesc ens ensenya en les seves Exhortacions apostòliques ***La joia de l'Evangeli*** (*Evangelii gaudium*) i ***Alegreu-vos-en i celebreu-ho*** (*Gaudete et exsultate*).

Mn. Josep Vives Trabal
Canonge Arxiprest del Capítol Catedral de Barcelona

L’alegria de ser cristià

QUÈ ESPERA DE NOSALTRES EL PAPA FRANCESC?

... espera que visquem amb amor la santedat (GE 14)

CONFERÈNCIA 1 dimecres, 13 de març de 2019

Déu vos guard!

Fem un moment d'aturada i deixem-nos qüestionar des de la Paraula de Déu que meditarem com qui contempla i es deixa mirar per una bella icona.

Cridats a la conversió, un any més, en itinerari quaresmal vers la Pasqua i en el primer curs d'aplicació del Pla Pastoral Diocesà *SORTIM!*

Som interpel·lats pel missatge del Papa Francesc per a la Quaresma d'enguany, 2019, a viure la crida d'abandonar *l'egoisme, la mirada fixa en nosaltres mateixos,* i dirigir-nos *a la Pasqua de Jesús*. El Papa Francesc ens recorda la força destructiva del pecat i alhora la força regeneradora del penediment i del perdó. «La Quaresma del Fill de Déu va ser entrar en el desert de la creació per a fer que tornés a ser aquell jardí de la comunió amb Déu que era abans del pecat original» (cf. Mc 1,12-13; Is 51,3)

Som convidats a ser una Església que surt a l'encontre de cada persona. Per tal de portar-ho a la pràctica, el Pla Pastoral ens convida a esdevenir veritables deixebles missioners i cuidar la fraternitat per tal que el nostre testimoni joiós sigui un element important en la pastoral ordinària. És bo fomentar

espais per viure aquesta comunió a més dels àmbits de formació específica, per conviure, intercanviar experiències, aprofundir en l'espiritualitat, etc. Quan el Senyor ens regala aquesta estona per viure la fraternitat i la comunió, no la desaprofitem!

El que el Papa Francesc espera de nosaltres a *EG* i a *GE*

> Crida a la conversió personal: invitació al trobament personal amb Jesucrist o, almenys, a prendre la decisió de deixar-se trobar per Ell (*La joia de l'Evangeli* = *Evangelii gaudium* = *EG* 3). El Papa espera que visquem amb amor la santedat (*GE* 14).
> Primera conferència quaresmal.
>
> Crida a la conversió pastoral en clau de missió, vers una improrrogable renovació eclesial (*EG* 27, 30, 33). *Sortim, sortim a oferir a tothom la vida de Jesucrist […] m'estimo més una Església accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer, que no pas una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats* (*EG* 49).
> Segona conferència quaresmal.
>
> Crida a escoltar què diu l'Esperit avui i aquí per esdevenir *evangelitzadors amb Esperit* (*EG* 259-283), testimonis, enviats, deixebles, sembradors autèntics de la joia de l'Evangeli. El Papa espera que conreem la veritable alegria (*GE* 128).
> Tercera conferència.

Invito cada cristià […] a renovar ara mateix el seu trobament personal amb Jesucrist o, almenys, a prendre la decisió de deixar-se trobar per Ell,

d'intentar-ho cada dia sense descans. No hi ha raó perquè algú pensi que aquesta invitació no és per a ell. […] Aquest és el moment per a dir a Jesucrist: «Senyor, m'he deixat enganyar, de mil maneres vaig escapar del vostre amor, però sóc aquí una altra vegada per renovar la meva aliança amb Vós. Us necessito. Rescateu-me de nou, Senyor, accepteu-me una vegada més entre els vostres braços redemptors».

Sempre hi ha una ocasió propícia per tal que experimentem ben profundament que «hom no comença a ser cristià per una decisió ètica o una gran idea, sinó pel trobament amb un esdeveniment, amb una Persona, que dona un nou horitzó a la vida i, amb això, una orientació decisiva» (Benet XVI, Carta Encíclica *Deus caritas est*, núm. 1)

I és que, com fa una pregària del Beat cardenal Newman, avui podem fer experiència personal i comunitària que «la fe no és alguna cosa. La fe és *Algú*. La fe no és qualsevol algú. La fe és *Jesucrist*».

Preguem a la Mare de Déu que ensenyi sempre a mirar i contemplar la realitat amb els ulls de Jesús, ella que té aquells ulls «tan misericordiosos» (*Salve Regina*), que ens ensenyi a mirar amb els ulls de Jesús perquè Ell sigui avui llum en el nostre camí (cf. *Lumen Fidei*, 60).

Tots som cridats a ser sants vivint amb amor, com amics en el Senyor

El Papa Francesc ens adreça una crida a la santedat des de l'amor. I aquesta proposta s'adreça a tots els membres del poble de Déu, ningú no en queda exclòs. *Tots som cridats a ser sants vivint amb amor i*

oferint el propi testimoniatge en les ocupacions de cada dia, allà on cadascú es troba (*GE* 14).

M'agrada veure la santedat en el poble de Déu pacient. La santedat *de la porta del costat*, d'aquells que viuen prop de nosaltres i són un reflex de la presència de Déu, o […] *la classe mitjana de la santedat* (*GE* 7).

Som cridats a viure la santedat com a amistat i goig amb Jesucrist. *Més vius, més humans* (*GE* 32). *No tinguis por de la santedat. No et prendrà pas forces, vida o alegria. Tot al contrari, perquè arribaràs a ser el que el Pare va pensar quan et creà i seràs fidel al teu propi ésser* (*GE* 32). *No tinguis por d'apuntar més amunt, de deixar-te estimar i alliberar per Déu. No tinguis por de deixar-te guiar per l'Esperit Sant. La santedat no et fa pas menys humà, perquè és el trobament de la teva feblesa amb la força de la gràcia. En el fons, com deia Léon Bloy, a la vida «existeix una sola tristesa, la de no ser sant»* (*EG* 34).

Alerta, doncs, a l'accídia! (*EG* 81-83). Hem d'evitar ser d'aquells que semblen *mòmies de museu*, que fan *cara de quaresma sense Pasqua*, amb *psicologia de tomba* (cf. *EG* 6, 9, 83).

El Senyor vol introduir-nos en el seu *sancta sanctorum*, en la seva cambra més interior, és a dir en la seva amistat (Jn 15,13-15). Entrem en el cercle de relacions de Jesús. Som els seus amics. «*Déu és amistat*» (Sant Tomàs d'Aquino). «*Amics en el Senyor*» (Sant Ignasi de Loiola). La vida cristiana hauria de ser un projecte intentat seriosament de santedat entesa com amistat amb Jesús i entre tots els seguidors de Jesús. I l'amistat és una forma d'amor que implica correspondència, reciprocitat. Estimar-nos *els uns als altres* (*allélon*), segons el NT.

«*Estimeu-vos tal com jo us he estimat*» (Jn 15,12). L'Evangeli ens proposa: l'amistat amb Jesús i l'amor fratern (*EG*, 265 i 266).

Si l'amor amb què Déu ens envolta, l'amistat a la qual ens introdueix Jesús, és també humana, ha de ser també font de goig profund. «*A qui anirem?*» (Jn 6,68). «*Ningú com vós no em fa feliç!*» (Salm 16). «*Quin gran amic és Crist*» (Teresa de Jesús). «*Quan Jesús és present, tot és bo i res se'ns fa laboriós... Si una sola paraula ens diu, gran consol sentim*» (T. de Kempis, *Imitació de Crist*, llibre 2, cap. 8, llibre de capçalera de Sant Joan XXIII, de Gandhi, de D. Bonhoeffer). La vida cristiana –tal com ja hem remarcat– no parteix d'idees, sinó d'una experiència d'amor, d'amistat, d'encontre personal amb el Senyor (Benet XVI, *Deus caritas est*, 1; Francesc, *Evangelii gaudium*, 3).

Som cridats a rebre el do de Déu, l'Amor que ve de dalt. Com l'aigua neta que brolla de les fonts del Llobregat a Castellar de n´Hug, però "depurant" tot el que hi hagi, per part nostra, d'amor propi, egoista, tancat en un mateix... Igual que cal depurar l'aigua bruta del riu Llobregat quan passa per exemple per Cornellà de Llobregat, on tinc el meu domicili familiar, ben diferent a l'aigua neta i bona de les fonts de Castellar de n'Hug. Cal amor, sí, però un amor lúcid, amb discerniment. Ens cal, doncs, conversió per arribar a estimar de debò com Crist ens ha estimat.

Dos subtils "enemics" que poden dificultar la resposta a la crida a la santedat (capítol segon, *GE* 35-62)

Són temptacions molt reals per a qualsevol que sigui atret per la fe cristiana.

Són maneres de cercar la salvació no a través del poder de Crist sinó a través de les pròpies idees (gnosticisme) o de l'esforç humà (pelagianisme).

El Papa Francesc ho explica amb un llenguatge clar i directe, molt pedagògic.

Ens explica, per exemple, que hem d'estar alerta davant d'idees meravelloses que semblen explicar-ho tot d'una manera lògica complexa, o davant d'un excessiu èmfasi en les regles i en els mètodes.

El punt important és que aconseguim la salvació –som sants– no pas per les nostres idees sofisticades o els nostres enormes esforços, sinó per estar constantment oberts a l'assistència que Déu ens ofereix en la nostra fragilitat i feblesa.

Aquesta ajuda, la gràcia de Déu, no és pas una recompensa per als justos, sinó que és una manera d'assistir els necessitats que es giren cap a Déu.

A la llum del Mestre (capítol tercer, *GE* 63-109)

Així mateix, el Papa Francesc diu que el més important és la manera com responem als nostres germans i germanes més petits.

A *GE* 98, el Papa Francesc posa un exemple de quan trobem una persona dormint a la intempèrie, en una nit freda. El Papa no ofereix una norma, sinó que il·lustra com la santedat canvia la manera com veiem el món, i especialment com veiem els nostres germans. Si veiem aquesta persona no com un problema sinó com un germà o germana amb necessitats, aleshores el veurem com si fos a través dels ulls de Crist, *a la llum del Mestre*.

En aquest sentit, el Papa ens recorda que *Jesús va explicar amb tota senzillesa què és ser sants, i ho féu quan ens deixà les benaurances* (cf. Mt 5,3-12; Lc 6,20-23). *Són el carnet d'identitat del cristià* (*GE* 63). No és sense raó que precisament sigui en la solemnitat de Tots Sants quan llegim el fragment evangèlic de Mt 5, 3-12, bo i essent convidats pel Senyor a seguir-lo sempre, amb alegria, pel camí de les benaurances.

> Les benaurances –dolces felicitacions del Senyor– tenen el perfum de la lloança, del benparlar, del reconèixer el caire positiu de les situacions aparentment més aspres i difícils.
>
> Les benaurances són un cant a les persones que són considerades beneïdes per Déu. Hi ha un matís, per tant, de perennitat i d'arrelament. No es tracta d'una alegria o felicitat passatgera ni efímera: és una felicitat i una alegria per sempre. És aquella que tots somniem tenir. L'alegria i benaurança de la qual ens parla Jesús no és pas l'alegria provocada per les circumstàncies favorables o per un tarannà optimista. És l'alegria que neix del cor de qui lloa el Senyor perquè viu el goig de ser seu, tot seu. Ara bé, Jesús ens ensenya que aquesta felicitat i goig etern s'assoleixen per un camí paradoxal, el de l'abnegació i el de l'anorreament. Com més ens desdibuixem a nosaltres mateixos, com més ens rebaixem, com més deixem de ser *autoreferencials,* que diria el Papa Francesc, més dibuixem el rostre de Déu i som més transparència del rostre de Déu.
>
> «*Ha derrocat els poderosos del soli i ha exalçat els humils*», diu la Mare de Déu tot magnificant el seu Senyor. «*Tot aquell que s'humilia serà*

enaltit», diu Jesús, seguint l'ensenyament de la Mare. Les benaurances, doncs, són per a tots nosaltres el millor retrat de tots els sants i santes, el millor retrat de la benaurada Mare de Déu i el millor retrat que tenim del rostre de Jesús el Crist.

Jesús pot proclamar les benaurances perquè Ell fou el primer benaurat.

Jesús nasqué pobre i morí pobre: no tenia ni on reclinar el cap.

Jesús fou benaurat perquè estigué de dol per la mort de Joan Baptista, el seu precursor, i perquè va fer seu el dolor de Jaire i de la vídua de Naïm.

Jesús fou benaurat perquè fou humil i va convidar a aprendre d'aquesta humilitat, d'aquesta mansuetud, per trobar el repòs.

Jesús fou benaurat perquè la fam i set de justícia el van portar a expulsar els mercaders del Temple.

Jesús fou benaurat perquè es compadí dels leprosos, del cec de naixement, de la dona corbada, de la filla de la siro-fenícia.

Jesús fou benaurat perquè el van ofendre, el van perseguir, el van calumniar i el van clavar a la creu.

Jesús, en fi, fou benaurat, perquè ja ressuscitat d'entre els morts, s'aparegué en so de pau als apòstols al cenacle.

> Jesús fou benaurat, sí. I nosaltres, el seu cos, que és l'Església, podem dir que som també benaurats?

Finalment, no és estrany que "el gran protocol" sobre el qual serem jutjats és el capítol 25 de Sant Mateu (vv. 31-.46), on *Jesús torna a aturar-se en una d'aquestes benaurances, la que declara feliços els misericordiosos* (*GE* 95).

Amb la humilitat de saber que la nostra força més gran és la força del Senyor misericordiós, amb l'esperança posada en Aquell que sabem que ens estima, gosem afirmar que el millor retrat del seu rostre amable i misericordiós és la comunitat cristiana. Tant de bo que en la gran comunitat que és la nostra arxidiòcesi de Barcelona, a la Catedral, les parròquies, comunitats, associacions, moviments i entitats eclesials, tothom pugui descobrir l'Amor que ve de dalt, els trets del Senyor, rostre de la misericòrdia.

La següent paràbola és ben il·luminadora en aquest sentit.

> Els cristians de tots els temps mai no han deixat de preguntar-se sobre un tema que, tot i no ser fonamental per a l'experiència de la fe, constitueix una curiositat quasi inevitable: com era en realitat el rostre de Jesús de Natzaret? Ja en el segle II afirmava Sant Ireneu que no existia una informació fidedigna, que no teníem a disposició una representació que ens permetés establir clarament la figura corporal de Jesús. Potser per això, al llarg del temps, cada generació ha representat alguns dels seus trets de distintes maneres, recolzats de vegades en dades que venen d'una tradició, com pot ser el rostre que mostra el vel de la Verònica.

Per reconèixer el rostre del Crist, una llegenda que neix a Sicília i ens parla d'un monjo anomenat Epifani, ens hi pot ajudar.

Epifani tenia grans qualitats per pintar i el seu gran desig era representar el rostre del Crist. Però, com trobar un model adequat que expressés el misteri que amaga la persona de Jesucrist?, com expressar el seu sofriment i alegria, la seva mort i resurrecció, la seva divinitat i humanitat?

Epifani es va posar en camí. Va recórrer tot Europa buscant rostres. Però en cap no hi trobava trets que li servissin per presentar la persona de Jesús. Una tarda es va adormir repetint les frases del Salm: «Busqueu la meva presència! Buscar-la és el que vull, Senyor!» (Sal 27,8). Aleshores va tenir un somni: un àngel li presentava moltes persones, i li indicava en quin aspecte particular el seu rostre era semblant al del Crist: l'alegria d'una jove esposa, la innocència d'un nen, la força d'un home del camp, el sofriment d'un malalt, la por d'un abandonat, la bondat d'una mare, la severitat d'un jutge, l'alegria d'un cantant, la misericòrdia d'un confessor, el rostre ferit d'un leprós. Epifani va tornar al seu monestir i es va posar a treballar. Després d'un any, el quadre estava enllestit, i el va presentar al pare abat, qui va quedar sorprès: era una obra meravellosa. Aquest va voler saber de quin model s'havia servit, per poder donar-lo a conèixer a altres artistes. El monjo li va respondre: «no busqueu al Crist en un sol rostre humà, busqueu-lo en tot home, perquè cadascú és un fragment del seu rostre».

Jesucrist està sempre entre nosaltres. Així ho va prometre i així ho realitza en l'Església. És per això que gosem dir que el millor retrat del

> seu rostre és la comunitat cristiana, quan estima com Ell estima. Perquè en ella descobrim els trets de Jesús, l'Amic en majúscula, el Fill de Déu. I sabem que Ell és més gran; és com l'aurora que anuncia un nou dia, una plenitud que nosaltres no podem arribar a imaginar.

Estimats germans, amics i amigues: que gaudim tots i totes d'un bon itinerari quaresmal vers la Pasqua. Que Nostre Senyor us beneeixi!

QUÈ ESPERA DE NOSALTRES EL PAPA FRANCESC?

... espera que sortim a oferir la vida de Jesucrist (EG 49)

CONFERÈNCIA 2 dimecres, 20 de març de 2019

Déu vos guard!

Avui ens tornem a deixar qüestionar des de la Paraula de Déu que meditarem com qui contempla i es deixa mirar per una altra bella icona. No som nosaltres qui mirem i contemplem les icones, sinó que són elles les que ens contemplen a nosaltres i ens fan entrar dins nostre, esperonats a la conversió de vida, bo i sentint que ens acarona la santa presència del Senyor. Ell ens crida a la conversió i a sortir del nostre ego, a recórrer l'èxode del propi jo auto-referencial, entotsolat, tancat a Déu i als germans.

Cridats a la conversió recorrent l'itinerari litúrgic quaresmal vers la Pasqua

Ens trobem novament aquesta tarda a la Catedral interpel·lats pel missatge del Papa Francesc per a la Quaresma d'enguany, 2019, a viure la crida d'abandonar *l'egoisme, la mirada fixa en nosaltres mateixos* i dirigir-nos *a la Pasqua de Jesús*.

Avui fa dues setmanes que celebràvem el Dimecres de Cendra sentint el següent imperatiu: *«converteix-te i creu en l'Evangeli!».* Durant cinc setmanes estem rebent una crida constant a la conversió, tal com podem constatar per exemple a la llum del que

demanem en la pregària col·lecta de l'inici de la missa dels cinc diumenges de Quaresma. En elles se'ns indica que la Quaresma l'hem de viure com un temps per incorporar-nos i convertir-nos al misteri de la Pasqua de Crist. Si acudim, en efecte, a la mateixa litúrgia, ens adonarem d'allò que demanem al Senyor els cinc diumenges, expressat en les oracions col·lectes de la Missa:

> Conèixer més i més el misteri de Crist.
>
> Primer diumenge

> Que sigui purificada la nostra visió interior per escoltar el Fill estimat i alimentar-nos de la seva Paraula.
>
> Segon diumenge

> Veure'ns alleujats del feix de la nostra consciència per la gran misericòrdia de Déu.
>
> Tercer diumenge

> Afanyar-nos amb deler a celebrar les festes de Pasqua.
>
> Quart diumenge

> Progressar contínuament en la caritat.
>
> Cinquè diumenge

I això és tot just només un tast de la riquesa de la litúrgia! En efecte, també podríem fer un exercici semblant tot meditant, per exemple, el contingut dels prefacis per a les misses de Quaresma. És aquesta, doncs, una bona "eina" que tenim ben a l'abast nosaltres, que podem caure en la temptació de celebrar diàriament i setmanal l'Eucaristia, sense meditar prou les oracions que recitem, que són

l'oració que l'Església ens posa als nostres llavis any rere any en aquests dies quaresmals.

Quan ens referim a la Quaresma, o a la Pasqua –en definitiva, quan ens referim al calendari litúrgic–, sabem que no es tracta simplement d'un cicle temporal que se suma als altres calendaris (escolar, solar, judicial, administratiu o d'un altre tipus). El temps litúrgic és diferent del temps ordinari. És un temps en què no som nosaltres o les coses d'aquest món les que decideixen les pautes, els ritmes i els objectius. En l'evolució de l'any litúrgic som guiats. Cadascú de nosaltres és com abstret de la normalitat dels seus costums i de les seves preocupacions per inserir-se en un altre ritme temporal: el de Jesús. Són les pàgines de l'Evangeli, les que marquen "el nostre" temps. Cadascú, doncs, és transportat a la història de Jesús i es converteix d'alguna manera en contemporani del Senyor. Des de Nadal fins a Pasqua, i després fins a la Pentecosta, som cridats a estar al seu costat quan neix, quan predica i guareix, quan pateix i mor, i quan ressuscita i puja al cel i des d'allí envia l'Esperit Sant sobre l'Església que és enviada a predicar fins als extrems del món.

L'any litúrgic, en definitiva, és el mateix Crist –«*annus est Christus»,* deia l'antiga saviesa cristiana–, que rebem com un do. En aquest singular "any" no es tracta de commemorar un absent, recordant potser amb afecte els moments principals de la seva vida. És una realitat molt més profunda: la memòria litúrgica fa present entre nosaltres el misteri que celebrem. D'aquesta manera, cada diumenge i cada dia, la santa Litúrgia ens pren de la mà i ens porta al costat de Jesús, per seguir-lo pas a pas en tot el seu recorregut cap al Pare, que és al cel. Els "temps litúrgics" continuen repetint-se perquè mai no

deixem de ser deixebles, és a dir, seguidors de Jesús. Necessitem, per dir-ho així, "repetir curs" cada Quaresma; necessitem "progressar adequadament", bo i escoltant novament i seguint un altre cop el Senyor vers la Pasqua.

El que el Papa Francesc espera de nosaltres a *EG* i a *GE*

A l'anterior conferència vam reflexionar sobre la crida a la conversió personal: invitació al trobament personal amb Jesucrist o, almenys, a prendre la decisió de deixar-se trobar per Ell (*La joia de l'Evangeli* = *Evangelii gaudium* = *EG* 3). El Papa espera que visquem amb amor la santedat (*GE* 14).
Primera conferència quaresmal.

Avui ens aturem bo i reflexionant sobre la crida vers una conversió pastoral en clau de missió, vers una improrrogable renovació eclesial (*EG* 27, 30, 33). «*Sortim, sortim a oferir a tothom la vida de Jesucrist […] m'estimo més una Església accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer, que no pas una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats*» (*EG* 49).
Segona conferència quaresmal.

Finalment, a la propera conferència reflexionarem sobre la crida a escoltar què diu l'Esperit avui i aquí per esdevenir *evangelitzadors amb Esperit* (*EG* 259-283), testimonis, enviats, deixebles, sembradors autèntics de la joia de l'Evangeli. El Papa espera que conreem la veritable alegria (*GE* 128).
Tercera conferència quaresmal.

Cridats a la conversió pastoral en clau de missió, bo i sentint la veu del Senyor que ens crida i ens envia "en sortida"

Volem fer ben nostre i posar en mans del Senyor l'aplicació del Pla Pastoral Diocesà *SORTIM!* El Senyor és qui ens convida a ser una Església que surt a l'encontre de cada persona. Per tal de portar-ho a la pràctica, el Pla Pastoral ens convida a esdevenir veritables deixebles missioners que viuen l'experiència de l'encontre personal amb el Senyor, que ens crida i ens envia "en sortida" a contagiar arreu l'alegria de l'Evangeli.

El lema del Pla Pastoral Diocesà l'hem manllevat del Papa Francesc quan ens diu: «*Sortim, sortim a oferir a tothom la vida de Jesucrist […]; m'estimo més una Església accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer, que no pas una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats*» (*EG* 49). Ara bé:

> **Per què sortim?** Sortim perquè Jesús ens ho ha demanat: «*aneu i anuncieu l'Evangeli per tot el món*». Absència d'iniciativa pròpia. Se surt en missió en nom d'un Altre. En el tret de sortida sempre hi ha una experiència de Déu. Un cop se sent la crida, hom sent la necessitat imperiosa de comunicar-ho als altres. És el Senyor qui ens posa en camí. La sortida en missió la realitzem des de la feblesa, la fragilitat, la petitesa. La resposta és personal i alhora comunitària: «*Tu ets el nostre Déu, Salvador, volem seguir els teus camins, som aquí Senyor!*».

Amb qui sortim? «*Els envià de dos en dos…*» Per tant, no som "*llaneros solitarios*", no som franctiradors. Tenim una comunitat de referència. Ens envia el Senyor i tornem al Senyor. És Ell qui evangelitza a través nostre, instruments a les seves mans, servents sense cap mèrit.

Com sortim? Amb alegria i amb autenticitat. No calen elements extraordinaris, sinó haver tingut un encontre amb el Senyor i una relació profunda amb Ell, amb *cors abrusats* com els deixebles d'Emaús. Creure profundament que el que anunciem és quelcom extraordinari. Proposar sense imposar, sense proselitismes. Lliures de coses secundàries que impedeixen la missió. Sortim amb autenticitat, sense fer comèdia, sense ser buròcrates, sense viure-ho com un rol per a hores convingudes.

Permeteu-me en aquest sentit que us conti una rondalla provinent de Sören Kierkegaard. Aquest pensador luterà danès del s.XIX, que maldava per una vida cristiana autèntica, deia:

> Una vegada es va establir un circ a la vora d'un poble de Dinamarca, i vet ací que, quan anava a començar la funció, el circ es va cremar. Llavors el director va cridar el pallasso, que estava ja vestit de pallasso, i li digué: «Si us plau, ves al poble i digues als seus habitants que ens ajudin a apagar el foc del circ, altrament les flames arribaran fins al poble a través dels rostolls dels camps acabats de segar i tot es cremarà». El pallasso, vestit de

> pallasso, se n'anà cap al poble i començà a cridar a la gent que, si us plau, anessin en direcció al circ per ajudar a apagar el foc. Però la gent del poble van creure que el pallasso feia de pallasso, que allò era una nova manera d'invitar la gent a veure el gran espectacle. I, és clar, el circ es va cremar, les flames van córrer a través dels rostolls, i el poble va quedar també consumit pel foc.

La lliçó d'aquesta rondalla és tan òbvia que de vegades la passem per alt. El Papa emèrit Benet XVI, quan era el jove teòleg Joseph Ratzinger, a la Universitat de Túbingen, havia fet esment d'aquesta paràbola a l'inici del seu llibre titulat *Introducció al Cristianisme*. En efecte, a la llum d'aquesta rondalla som advertits del perill segons el qual, quan el Senyor ens envia a comunicar la seva paraula, no és difícil que alguns no rebin bé el missatge de la bona notícia de l'Evangeli que els volem trametre, potser perquè inconscientment o conscient tenen el prejudici segons el qual els missatgers comuniquem aquest missatge donant la impressió que som com uns pallassos que anem maquillats, complint una funció, com uns funcionaris que exerceixen un rol només a unes quantes hores convingudes, com fent comèdia, com si no ens acabéssim de creure autènticament el que trametem, dient paraules velles i gastades que no tenen cap perill i que es poden deixar de banda. D'aquí que ens calgui més que mai girar-nos vers el Senyor, contemplar la seva vera icona, i deixar-nos enviar per Ell, que compta amb cadascun de nosaltres, per tal que l'alegria de l'Evangeli arribi arreu des d'una autenticitat de vida, convertits a Ell, transformats per Ell, vivint per *Ell, amb Ell i en Ell*.

Una icona bíblica per fer-ne contemplació. Els setanta-dos: cridats i enviats *de dos en dos*. El do de la fraternitat (Lluc 10, 1-11)

Missió dels setanta-dos deixebles

> *1 Després d'això, el Senyor en designà uns altres*
> *setanta-dos i els envià de dos en dos perquè*
> *anessin davant seu a cada poble i a cada lloc*
> *per on ell mateix havia de passar. 2 Els deia: «La*
> *collita és abundant, però els segadors són*
> *pocs. Pregueu, doncs, a l'amo dels sembrats*
> *que envii segadors als seus sembrats. 3 Aneu: jo*
> *us envio com anyells enmig de llops. 4 No*
> *porteu bossa, ni sarró, ni sandàlies, i no us*
> *atureu a saludar ningú pel camí. 5 Quan entreu*
> *en una casa, digueu primer: "Pau en aquesta*
> *casa". 6 Si allí hi ha algú que n'és digne, la pau*
> *que li desitgeu reposarà damunt d'ell; si no,*
> *tornarà a vosaltres. 7 Quedeu-vos en aquella*
> *casa, menjant i bevent el que tinguin: el qui*
> *treballa, bé es mereix el seu jornal. No aneu de*
> *casa en casa.*
> *8 Si entreu en una població i us acullen,*
> *mengeu el que us ofereixin, 9 cureu els malalts*
> *que hi hagi i digueu a la gent: "El Regne de Déu*
> *és a prop vostre." 10 Però si entreu en una*
> *població i no us acullen, sortiu a les places i*
> *digueu: 11 "Fins i tot la pols del vostre poble que*
> *se'ns ha encastat als peus, ens l'espolsem i us*
> *la deixem. Però sapigueu això: el Regne de Déu*
> *és a prop.»*

Mirem aquesta bonica icona on Jesús "surt", itinerant, fent camí cap a Jerusalem, deixant la seva terra de Galilea, i va a acomplir el seu destí. Travessa la regió de Samaria i allí no el volen acollir precisament perquè puja a la ciutat Santa. Decideix enviar davant seu emissaris, que tenen la missió d'anunciar la bona nova de l'arribada del Salvador: són els setanta-dos.

Aquests primers enviats són una mostra de la primera Església que inicia l'evangelització. La feina és molta, el text la compara amb una *collita abundant*, i els cridats a fer-la són pocs. La crida demana condicions: deixar les coses que ens poden distreure (bossa, sarró...), dedicació exclusiva («no us atureu...»), decisió i valor («ovelles enmig de llops...»), confiança («quedeu-vos en aquella casa»), senzillesa («menjant i bevent el que tinguin»), treball (anunci del qui ve, de Jesús), acceptació de la voluntat de Déu («no aneu de casa en casa»).

El do de Déu el reben tant els qui l'anuncien, com els vilatans que l'escolten.

Aquest text és preciós i molt aclaridor per als qui sentim la crida de Jesús a seguir-lo. Si fem un cop d'ull al nostre voltant veiem una situació semblant. Molts no saben que el Senyor ve a visitar-los. Nosaltres som els encarregats de realitzar aquest anunci. Cada cristià, pel baptisme, és enviat a evangelitzar. No necessitem grans equipatges pesats. Jesús ens envia *de dos en dos*, *en sortida*, posant-nos en camí, adreçant-nos a les persones que ens envolten, a parlar i conviure amb tothom. Serà el nostre testimoni de vida i de fe el que serà efectiu. Es tracta de desvetllar, despertar, regar i fer créixer aquella petita llavor de fe i generositat que el Senyor ha plantat dins nostre. Es tracta de *no trencar la canya esquerdada ni apagar la flama del ble que vacil·la*.

El text és una gran crida a viure la missió des de la fraternitat: *de dos en dos* és com hem de sortir a escampar la joia de l'Evangeli, en comunió. Ens pot servir en aquests moments recordar el que afirma Sant Agustí quan indicava què és una comunitat cristiana: «*és un grup de persones que preguen*

junts, però que també parlen junts; que riuen en comú i intercanvien favors; fan bromes junts i junts estan seriosos; a voltes estan en desacord, però sense animositat, com s'està a voltes amb un mateix, fent ús d'aquest rar desacord per reforçar sempre l'acord habitual. Aprenen quelcom uns dels altres o ho ensenyen uns als altres. Troben a faltar els absents. Acullen amb alegria els qui arriben. Fan manifestacions d'un altre tipus: espurnes del cor dels qui s'estimen, expressades en el rostre, en la llengua, en els ulls, en mil gestos de tendresa. I cuinen junts els aliments de la llar, on les ànimes s'uneixen en conjunt i on diversos, a la fi, no són més que un» (Sant Agustí, *Les confessions*, 4, 8, 13).

Com diu el Papa Francesc: «*Es tracta d'apendre a descobrir Jesús en el rostre dels altres, en la seva veu, en les seves reclamacions. També és aprendre a sofrir en una abraçada amb Jesús crucificat quan rebem agressions injustes o ingratituds, sense cansar-nos mai d'optar per la* FRATERNITAT. *Aquí rau la veritable guarició, ja que la forma de relacionar-nos amb els altres que realment ens guareix en lloc de fer-nos posar malalts, és una* FRATERNITAT MÍSTICA CONTEMPLATIVA*, que sap mirar la grandesa sagrada del proïsme, que sap descobrir Déu en cada ésser humà, que sap tolerar les molèsties de la convivència aferrant-se a l'amor de Déu, que sap obrir el cor a l'amor diví per buscar la felicitat dels altres com la busca el seu Pare bo. Precisament en aquesta època, i també allà on som "petit ramat"* (Lc 12,32)*, els deixebles del Senyor són cridats a viure en comunitat que sigui sal i llum del món* (cf. Mt 5,13-16)*. […] No ens deixem robar la comunitat!»* (*Evangelii gaudium*, 91 i 92.).

Per a fer-ne examen de consciència de la fraternitat

Finalment, us proposo (i em proposo a mi mateix) que cada dia, en el moment que trobem més oportú, cerquem una estoneta de silenci i de pregària, i fem un examen de consciència de la fraternitat en el dia transcorregut. Ens poden ajudar aquestes pautes:

> Repassa en silenci tot el dia; pensa en tot allò que has fet, en cada moment; sobretot fes memòria agraïda de totes les persones amb qui t'has trobat... Dona gràcies per tants germans; atura't un moment a examinar la seva mirada i la teva, en com us heu tractat... Dona gràcies no només per aquells encontres que t'han omplert de goig: atura't a reflexionar sobre els que t'han provocat dolor, tristesa... i busca motius per a aprendre i potser donar gràcies...
>
> Demana al Senyor la gràcia de poder veure amb la seva mirada on has fallat, on t'has equivocat..., de què has de demanar perdó?
>
> Torna al dia que has viscut i intenta descobrir en quins moments has mirat a l'altre amb una mirada de judici, de condemna, de crítica, de murmuració...
>
> Demana perdó al Senyor, prega per la/les persona/es que has jutjat, i fes propòsit d'esmena.
>
> Demana ajuda al Senyor per poder posar en pràctica aquest propòsit d'esmena.
>
> Acaba amb l'oració del Pare Nostre o l'Avemaria.

Val la pena realitzar habitualment aquest exercici perquè té un valor educatiu enorme per créixer en fraternitat.

Acabem adreçant-nos a la Mare de Déu. Preguem-li que amb la seva oració maternal ens ajudi novament a dir cadascú el nostre "sí" i ens ajudi ensems *a fer resplendir el testimoni de la comunió* (*EG* 288).

Estimats germans, amics i amigues, que Nostre Senyor us beneeixi!

QUÈ ESPERA DE NOSALTRES EL PAPA FRANCESC?

... espera que conreem la veritable alegria (EG 3 i GE 128)

CONFERÈNCIA 3 dimecres, 27 de març de 2019

Déu vos guard!

Ens tornem a deixar qüestionar des de la Paraula de Déu que meditarem en camí quaresmal vers la Pasqua com qui contempla i es deixa mirar per una altra bella icona. Recordem que, quan contemplem una icona, no som nosaltres qui la mirem i la contemplem, sinó que és la icona la que ens contempla a nosaltres i ens fa entrar dins nostre, esperonats a la conversió de vida, bo i sentint que ens acarona la santa presència del Senyor. Ell ens crida a conrear la veritable alegria, «*tastant i veient que n'és de bo el Senyor*» (Salm 34,9).

Cridats a la conversió quaresmal vers la Pasqua de Jesús, amb qui sempre neix i reneix la joia

Enguany som interpel·lats pel missatge del Papa Francesc per a la Quaresma de 2019, a viure la crida a abandonar *l'egoisme, la mirada fixa en nosaltres mateixos,* i dirigir-nos *a la Pasqua de Jesús*. Amb Ell «*sempre neix i reneix la joia*» (*EG* 1). *La joia de l'Evangeli omple el cor i la vida sencera dels qui es troben amb Jesús. Els qui es deixen salvar per Ell són alliberats del pecat, de la tristesa, del buit interior, de l'aïllament* (*ibídem*). *El gran risc del món actual, amb la seva múltiple i aclaparadora oferta de*

consum, és una tristesa individualista que brota del cor còmode i avar, de la recerca malaltissa de plaers superficials, de la consciència aïllada. «Quan la vida interior es tanca en els propis interessos, ja no hi ha espai per als altres, ja no hi entren els pobres, ja no s'hi escolta la veu de Déu, ja no s'hi gaudeix de la dolça joia del seu amor, ja no hi batega l'entusiasme per fer el bé» (*ibídem*).

El que el Papa Francesc espera de nosaltres a *EG* i a *GE*

A la primera conferència vam reflexionar sobre la crida a la conversió personal: invitació al trobament personal amb Jesucrist o, almenys, a prendre la decisió de deixar-se trobar per Ell (*La joia de l'Evangeli* = *Evangelii gaudium* = *EG* 3). El Papa espera que visquem amb amor la santedat (*GE* 14).

Primera conferència quaresmal.

A la segona conferència vam reflexionar sobre la crida vers una conversió pastoral en clau de missió, vers una improrrogable renovació eclesial (*EG* 27, 30, 33). «*Sortim, sortim a oferir a tothom la vida de Jesucrist […] m'estimo més una Església accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer, que no pas una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats*» (*EG* 49).

Segona conferència quaresmal.

Finalment, reflexionem sobre la crida a escoltar què diu l'Esperit avui i aquí per esdevenir *evangelitzadors amb Esperit* (*EG* 259-283), testimonis, deixebles, sembradors de la joia de

l'Evangeli. El Papa espera que conreem la veritable alegria (*GE* 128).

Tercera conferència.

Cridats a gaudir, tastar i veure que n'és de bo el Senyor

«*Hi ha cristians l'opció dels quals sembla la d'una Quaresma sense Pasqua*» (*EG* 6). Són paraules del Papa Francesc. Ell ens comenta: «*Comprenc les persones que tendeixen a la tristesa per les greus dificultats que han de sofrir, però a poc a poc cal permetre que la joia de la fe comenci a desvetllar-se, com una secreta però ferma confiança, fins i tot enmig de les pitjors angoixes*» (*ibídem*).

En el fons, aquest advertiment lúcid del Papa Francesc el podem rebre com una crida a experimentar i –com també diu el salmista– *tastar que n'és de bo el Senyor* (Salm 34,9). Tant de bo que puguem viure una experiència profunda de joia i comunió amb Déu i amb els germans, en l'amistat amb Jesús el Senyor: «*Ningú com Vós no em fa feliç*» (Salm 16,2).

Bo i parafrasejant aquesta expressió sàlmica, he recordat un bell text de Nicolau de Cusa, un pensador en la frontera del món medieval i modern. El text fa així:

A vegades hom coneix Déu com un bon vi: se'l coneix per l'oïda, per la mirada i pel gust.

· Per l'oïda, us parlen d'Ell els predicadors.
· Pel rostre, entenen sobre Ell els teòlegs.
· Però el tasten les ànimes bones, els qui l'estimen.
Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor!

Un mestre vinícola (per seguir la comparança del text esmentat) pot investigar tot el que els filòsofs,

literats i poetes han dit sobre el vi. Però..., què en sabrà al costat d'aquella persona bona i senzilla que el beu i el tasta diàriament?

Tastar Déu! Aquesta és la qüestió. El salmista no diu pas: "penseu i veureu", o bé "reflexioneu i veureu", sinó «*tasteu i veureu*». Som convidats a no teoritzar sinó a tastar, a fer-ne experiència viva. Sembla quelcom fora del nostre abast. I, tanmateix, qui més qui menys, un dia o altre, qualsevol de nosaltres pot experimentar el pas benèfic i joiós del Senyor per la pròpia vida. Alerta, però, que no parlo d'experiències extravagants, irracionals, amb no sé quina mena d'efectes especials propis de pel·lícules de ciència ficció. Quan parlem de tastar i tenir experiència de l'alegria i goig en el Senyor estem tractant de l'experiència raonable pròpia d'aquell que troba Déu en la quotidianitat d'una eucaristia freqüent ben viscuda, d'una reconciliació que ens refà el camí, d'un fecund servei als més necessitats, d'un contacte familiar amb la Paraula de Déu i una pregària assídua.

Aquesta és l'experiència que trobem en els salmistes, que en llurs pregàries ens fan sentir no tant no-sé-quina mena de "nirvana" o "harmonia interior", sinó sovint i més aviat el xivarri de les places i àdhuc el soroll de les armes. Deia santa Teresa d'Àvila que el Senyor es troba *entre plats i olles* (avui diríem: entre autobusos, despatxos, ordinadors, mails, WhatsApp's, xats, rentadores i rentaplats, mercats i carreteres). Un semàfor, una cua, un ascensor, un embús d'autopista, la sala d'espera d'un metge..., tot això pot ser avui *el nostre Sinaí* (Madeleine Delbrel), la terra sagrada on tastem i veiem que n'és de misericordiós el Senyor, trobant en Ell la font de la nostra alegria, joia, goig i felicitat més preuades.

L'alegria, la joia, el goig, la felicitat, una assignatura pendent

El Cristianisme és una proposta d'alegria, joia, goig i felicitat:

> De part de Déu és una *bona notícia* (cf. Lc 1,26ss)
> El missatge de Jesús és una *proclama de benaurança i de felicitat* (cf. Mt 5,1ss)
> Viure cristianament és *participar en el mateix goig del Crist* (Jn 15,11)
> Som cridats i enviats a *servir el Senyor -i els germans- amb alegria* (Salm 99,2).

En un món ple de sofriment, aquesta invitació a conrear l'alegria sembla de mal gust. Parlar d'alegria pot semblar insultant o obscè al costat d'un Mediterrani convertit en cementiri, en una Europa amb les portes barrades als refugiats, amb una escandalosa desigualtat entre uns pocs rics i una majoria de pobres. Els israelites no eren capaços d'*entonar cants del Senyor en terra estrangera*, en l'exili de Babilònia.

Tanmateix, tots portem dins nostre un anhel de joia que no és fàcil, ni lícit ofegar. Ara mateix, els cristians tractem de viure la Quaresma com una preparació a l'alegria de la Pasqua. El Papa Francesc és reiteratiu en aquest punt en els seus documents i discursos. Recordem només aquests tres textos importants: *L'alegria de l'Evangeli*, *La joia de l'amor* i *Alegreu-vos-en i celebreu-ho*. Fins i tot el seu missatge de la misericòrdia va acompanyat amb la melodia de l'alegria. S'ha arribat a dir fins i tot que l'alegria, essent central en el missatge de Jesús, és una assignatura pendent dels cristians, quan en canvi hauria de ser la gran oferta a la humanitat.

Dels succedanis d'alegria a la "veritable alegria"

Convé, però, no deixar-nos enlluernar amb els molts succedanis d'alegria que se'ns ofereixen. Perquè hi ha moltes menes d'alegria o d'estats d'ànim que es disfressen d'alegria, i cal fer-ne un acurat discerniment.

Un bon amic em va compartir unes reflexions on em deia que hi ha l'*alegria tova*, ingènua, que sovint substitueix l'alegria i felicitat de les benaurances evangèliques per una mena d'aigua destil·lada sentimental.

O una *alegria enganyosa*, que s'acontenta amb un estat d'ànim superficial i transitori que deixa la persona indefensa davant la duresa de les realitats crues de la vida.

També hi ha una *alegria insuficient*, espiritualista, que no arriba a aquella alegria espiritual completa que integra totes les dimensions de la persona i el més enllà, l'alegria del Crist; una alegria que confon l'evangeli amb un espiritualisme, com si el cos, la vida humana com a tal, no tinguessin gaire a veure amb la Bona Nova del Crist.

Hi ha qui viu una *alegria falsa*, la de les persones ben satisfetes i contentes, tot fent-se esclaves dels béns materials i desnaturalitzant-se elles mateixes; és una alegria inhumana, empobridora de la persona, falsa... Aquest és el cas del ric de la paràbola evangèlica que acumula graners i més graners, inconscient de la seva precarietat existencial, creient que així serà feliç.

Pitjor encara és l'*alegria insultant*, la de la persona insensible al sofriment dels altres i que viu a costa

de la misèria dels empobrits, com apareix també en una altra paràbola.

En canvi, la *veritable alegria* és l'alegria que ens regala el Crist tot rentant-nos els peus, estimant-nos fins a l'extrem, entregant el seu cos i vessant la seva sang, donant la vida, ell que és Vida! I això és el que celebrarem en la Pasqua.

Aquesta alegria és do i és tasca, és com una llavor sembrada en nosaltres que hem de preservar i fer créixer. Per això són sospitoses les ofertes d'una alegria que no integra el fracàs i el sofriment, que són el nostre pa de cada dia de la vida humana. No oblidem que Jesús va prometre l'alegria quan estava a punt de ser lliurat a la mort; que Francesc d'Assís va compondre el cant de les criatures enmig d'una dolorosa malaltia i fortes contradiccions; que alguns jueus cantaven salms quan eren arrossegats a les cambres de gas... Estem massa escaldats d'ofertes fàcils i seductores d'alegria i de felicitat.

L'alegria, doncs, travessa tots els nivells de l'experiència humana i es troba en el fons del cor. L'alegria crea amistat i llibertat. Quan és profunda allibera la persona que la viu i genera vida (solidaritat, ganes de millorar el món i la societat, esforç i ànim per la lluita...). L'alegria és una ruptura amb les maneres convencionals i tòpiques d'entendre la vida, com una altra manera de relacionar-se amb la realitat, que dona sentit i força a tot el que fem. És la força abrusadora que brolla de l'amor, perquè «*la nostra tristesa infinita sols es cura amb un infinit amor*» (*EG* 265).

En resum, hi ha *veritable alegria* quan no la cerquem auto-referencials o tancats en nosaltres mateixos, sinó quan brolla, neix i creix cercant l'alegria dels altres.

Una icona per a fer-ne contemplació: la "veritable alegria" segons Sant Francesc d'Assís

L'alegria no és una cosa que tingui entitat en ella mateixa, sinó que és el resultat d'alguna cosa, d'una altra cosa. És com la flama d'un foc, com la rosa d'un roser, com l'escuma d'una copa de cava... Si no hi ha foc, ni roser, ni cava, res de res! En aquest sentit, si la nostra relació amb el Senyor és relació d'amistat, hi haurà alegria. Això vol dir que l'alegria és el resultat que l'Amic hi és, encara que sigui potser a prop, sovint ni adreçant-li cap paraula, però essent-hi. El gran pensador Xavier Zubiri ho deia així: la nostra condició és «*estar siendo en Dios*». I la tradició bíblica que anuncia sempre el goig i la felicitat com el destí de l'ésser humà, posa l'arrel mateixa del goig en Déu. La persona troba en Déu la mateixa font de felicitat i de joia. Per què?

Perquè Déu mateix és goig i alegria.

Les paràboles de la misericòrdia (Lc 15) ens presenten un Déu alegre, que s'alegra quan surt al nostre encontre i ens ofereix tendrament el seu perdó.

Déu es comunica com alegria a Joan Baptista al ventre de la seva mare Elisabet (Lc 1,41.44).

Jesús mateix esclata en una exclamació de goig, *goig en l'Esperit Sant*, quan veu els seus deixebles contents en tornar de la missió (Lc 10,21).

Al final de la vida se'ns convida a participar ja plenament en *el «goig del meu Senyor»* (cf. paràbola dels talents: Mt 25, 14-30).

Així es comprèn com la fe, l'acte de creure, és un enamorament que omple de felicitat i alegria: «*Ningú*

com vós no em fa feliç!» (Salm 16,2). Aquí rau la *veritable alegria*.

En efecte, l'objecte de la veritable alegria és el Senyor, viure només *per Ell, amb Ell i en Ell*.

La veritable alegria és gratuïta, no es pot comprar, és do de Déu, no és fruit meu.

La veritable alegria és despresa, desinteressada.

La veritable alegria és pregona, no perifèrica ni superficial, provoca harmonia i pau.

La veritable alegria és transitiva: la comparteixo, la transmeto, m'abelleix de compartir-la amb l'altre, és una bona notícia que no puc retenir com un avar només per a mi. I em dol quan l'altre no està content com jo. Perquè la veritable alegria viu contra tota gelosia o enveja.

La veritable alegria no és una eufòria exaltada i compulsiva sinó que és desbordant, porta el segell d'un *plus* inesperat i no manipulable, mena vers un *magis*, dona ales per anar endavant, i en tot *estimar i servir* (Sant Ignasi de Loiola).

En definitiva, la veritable alegria és humil, no és fruit d'un ego autocomplagut, autoreferencial, tancat en ell mateix, inflat, vanitós. La veritable alegria prové del despreniment i ens fa cantar amb goig com la Mare de Déu: *Magnificat anima mea Dominum!* «*La meva ànima magnifica el Senyor i el meu Esperit celebra Déu que em salva, perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa».* Petits, humils, indigents, pidolaires en les mans del Senyor som paradoxalment els més feliços de tots.

La veritable alegria entra en el nostre cor quan ens fem humilment disponibles, quan ens deixem dur en les mans del Senyor, quan aprenem la saviesa dels senzills i dels pobres. Vegem-ho en aquest famós text de Sant Francesc d'Assís:

> Un cert dia, el benaurat Francesc, essent a Santa Maria, va cridar el germà Lleó i li va dir: «Germà Lleó, escriu».
> Aquest li va respondre: «Ja estic llest».
> «Escriu», li va dir «quina és la veritable alegria»:
> Arriba un missatger i diu que tots els mestres de París han vingut a l'Orde. Escriu: «No és veritable alegria».
> I també que han vingut a lOrde tots els prelats ultramuntans, arquebisbes i bisbes; que també el rei de França i el rei d'Anglaterra. Escriu: «No és veritable alegria».
> Igualment, que els meus germans han anat als infidels i han convertit tots ells a la fe. A més, que jo he rebut de Déu una gràcia tan gran, que guareixo malalts i faig molts miracles. Et dic que en totes aquestes coses no es troba la veritable alegria.
> Doncs, així, quina és la veritable alegria?
> Torno jo de Perusa i, ja de nit molt avançada, arribo aquí; és temps d'hivern, tot està enfangat i el fred és tan fort que a les vores de la túnica es formen caramells d'aigua freda congelada, que provoquen ferides a les cames fins a fer brollar sang en elles. I tot enfangat, gelat i glaçat, m'arribo a la porta; i després de ser-hi una bona estona trucant, acut el germà i pregunta:
> «Qui és?» Jo responc: «El germà Francesc».

I ell diu: «Fora d'aquí! Tu ets un ximple i un ignorant. Ja no vindràs amb nosaltres. Nosaltres som tants i de tal manera, que no et necessitem».
I jo torno a la porta i dic: «Per l'amor de Déu, acolliu-me aquesta nit».
I ell respon: «No em dona la gana. Ves-te'n al lloc dels crucífers i demana allí».
Et dic: si he tingut paciència i no he perdut la calma, en això es troba la veritable alegria, i també la veritable virtut i el bé de l'ànima.

Alguns suggeriments per conrear l'alegria i el goig en el Senyor

A la llum de les exhortacions apostòliques E*vangelii gaudium* i *Gaudete et exsultate*, podem entrellucar com conrear l'alegria que el Papa Francesc espera de nosaltres. Comparteixo amb vosaltres amb tota confiança algunes darreres reflexions en aquest sentit.

En primer lloc, va bé que conreem la contemplació i praxi com a mode de deixar que Crist es formi en nosaltres. La nostra vida espiritual en camí vers la santedat no pot ser pas un camí de deshumanització sinó tot el contrari, perquè ens posa en contacte amb la humanitat de Jesús: veure, escoltar, captar Jesús en la seva vida humana. Quan contemplem Jesús ens adonem que és un Jesús que estima la vida, que sap gaudir de la vida: relacions molt humanes, capacitat d'escolta i de diàleg, paraula molt rica i propera, observa i capta el que potser altres no veuen, sent el gust de l'amistat, té especial sensibilitat estètica i humana en general, és tingut per golut i bevedor, li agrada la creació i gaudeix en els sopars i festes, tracta amb tota dignitat i netedat

de cor amb dones (cosa cridanera per a un "mestre" en aquella època). No és un asceta com Joan Baptista. És en tot igual com nosaltres menys en el pecat. I tot ho feia vivint per als altres, no claudicant a la seducció del poder i del diner, sotmetent-se a la voluntat del Pare, assumint, quan aquesta voluntat ho demanava, l'entrega fins a la creu.

Som cridats a viure la santedat des del goig de la fe, de l'evangeli, des d'un tarannà positiu, no pas com a pàmfils o ingenus. «*El sant és capaç de viure amb alegria i sentit de l'humor*» (Cf. *GE* 122-128 i nota 101 on el Papa Francesc recomana resar l'oració atribuïda a Sant Tomàs More: «*Doneu-me, Senyor, el sentit de l'humor. Concediu-me la gràcia de comprendre les bromes, perquè conegui en la vida una mica d'alegria i pugui comunicar-la als altres. Així sia*».

Déu ens en guard, de la *mundanitat espiritual* (*EG* 97).

L'ordre, o harmonia, que posa les coses al seu lloc: la sensibilitat governada per la raó, les virtuts evangèliques, molt humanes, per sobre de modes o imperatius del màrqueting.

La moderació en la recerca del plaer: gaudir millor, no pas gaudir més.

Per tant, vetllem-ho! Altrament tindrem dos perills: caure en l'amargor o cercar altres compensacions insanes, com excessos en el beure o menjar, despeses exagerades en viatges o mitjans de diversió, entreteniments vulgars o de mal gust, esbravades de tota mena, dependències afectives...

Alerta a l'accídia! (*EG* 81-83)

Ens cal capacitat de gaudir de les coses que la mateixa vida ofereix: naturalesa, amistat, bellesa, litúrgia, festes a la parròquia, a l'arxiprestat, a la diòcesi, als moviments i associacions, bona lectura, passejar sense presses, algun hobby... I privilegiar el qualitatiu sobre el quantitatiu (temps, diners, espectacularitat...).

Hem de tenir clar el descans com a experiència no purament "terapèutica", sinó regeneradora de vida, d'il·lusions, del gust per la vida. Hi ha el perill de malentendre la frase de Sant Joan Bosco –un sant de tanta humanitat!–: «*ja descansarem al cel...*».

Cuidar-nos molt uns als altres i evitar el desànim o l'ansietat. Pregar molt els uns pels altres. Viure la fraternitat parroquial, arxiprestal i diocesana.

Viure l'oració, la pregària, que omple de joia i goig: *alguns han abandonat la pregària i, amb això, l'alegria* (Papa Sant Pau VI). No hauríem d'oblidar el paper humanitzador de la pregària. Per ventura no són Santa Teresa de Jesús i Sant Joan de la Creu els màxims exponents de l'amor? No és estrany, ja que la pregària és relació personal amb l'Amic, el Senyor.

Resumint: el nostre camí vers la santedat ha de ser font d'humanització i aquesta humanització ha de ser un test de qualitat de la nostra vida espiritual.

Conclusió: ***«Serviu el Senyor amb alegria»*** (Salm 99,2)

Només Nostre Senyor sap com serà el cristianisme a les nostres diòcesis en els propers decennis. Tanmateix, m'abelleix de pensar que ací i allà, el que anem sembrant cadascú de nosaltres, com a servents sense cap mèrit, *servint el Senyor amb alegria* (Salm 99,2), *alegres sempre en el Senyor*

(Filipencs 4,4), altres ho recolliran amb cants de joia, la joia de l'Evangeli que *ningú no ens la prendrà* (Joan 16,22).

Estimats amics i amigues: que visquem amb amor la santedat; que sortim a oferir la vida de Jesucrist; que conreem la "veritable alegria".

Us desitjo un joiós itinerari quaresmal vers la Pasqua. Que Nostre Senyor us beneeixi!

Índex

Pròleg

Conferència 1 ..... **3**

QUÈ ESPERA DE NOSALTRES EL PAPA FRANCESC?
... espera que visquem amb amor la santedat (*GE* 14)

Conferència 2 ..... **17**

QUÈ ESPERA DE NOSALTRES EL PAPA FRANCESC?
... espera que sortim a oferir la vida de Jesucrist (*EG* 49)

Conferència 3 ..... **33**

QUÈ ESPERA DE NOSALTRES EL PAPA FRANCESC?
... espera que conreem la veritable alegria (*EG* 3 i *GE* 128)

Excm. i Rvdm. Sr. Sergi Gordo Rodríguez
Bisbe Auxiliar i Vicari General de l'Arquebisbat de Barcelona

Nascut a Barcelona el 23 de març de 1967, pertany a la parròquia de Sant Miquel Arcàngel, Cornellà de Llobregat. Fou ordenat diaca el 8 de juny de 1991 i prevere el 14 de juny de 1992. És llicenciat en Ciències Eclesiàstiques per la Facultat de Teologia de Catalunya (1991) i en Filosofia per la Universitat Ramon Llull de Barcelona (1994). De 2001 a 2004 va ampliar estudis en Llengua alemanya i Filosofia a Munic.

El seu ministeri sacerdotal l'ha desenvolupat a l'arxidiòcesi de Barcelona, on ha exercit diferents càrrecs combinant la tasca pastoral amb la tasca acadèmica i la de gestió diocesana.

El 19 de juny de 2017 es va fer públic el seu nomenament com a bisbe auxiliar de Barcelona i fou ordenat el 9 de setembre a la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona.

En el si de la Conferència Episcopal Tarraconense és President del Secretariat Interdiocesà de Joventut de Catalunya i Balears (SIJ) i President del Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera de Catalunya (SIPOC). En el si de la Conferència Episcopal Espanyola és membre de la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar (CEAS).

Dimecres 26 de febrer de 2020,
dimecres de cendra, inici
del temps de Quaresma,
s'acabà la impressió
d'aquest llibre que
inicia la col·lecció
Anima Sedis
de la Catedral
de Barcelona

LAUS

DEO

✠

Publicacions de la
Catedral de Barcelona